

TOR:s YTTRANDE

Förlust- och resultatutjämnin

Sedan Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund beretts tillfälle att avgiva yttrande över 1957 års skatteutrednings betänkande om förlust- och resultatutjämnin får förbundet anföra följande.

Ifrågavarande betänkande utmynnar i förslag till bestämmelser *dels* om förlustutjämnin vid inkomsttaxeringen *dels* om utjämnin av den statliga inkomstskatten å merinkomst i vissa fall.

De framlagda förslagen är avsedda att tillfredsställa de i skilda sammanhang restade kraven på öppen resultatutjämnin. Förbundet anser sig inte ha anledning ingå på frågan om det befogade i dessa krav, vilken närmast får anses vara av finanspolitisk natur, utan får behandla några detaljspörsmål.

Tidpunkten för förlustavdragets bestämmande behandlas utförligt av utredningen (s. 80 ff.). Den har stannat vid att knyta fastställandet till tiden för avdragsyrkandet. Tänkbart är även att för förlustens fastställande välja taxeringen för det beskattningsår, då förlusten uppkommit. Härigenom undviker man uppkommande svårigheter i avseende å bevisning, kontroll m. m. Utredningen invänder, att den form av negativ taxering, som skulle bli nödvändig, komme att innebära en väsentlig och i betydande antal fall onödig merbelastning för taxeringsmyndigheterna. Merbelastningen torde emellertid ej

behöva bli så betungande. Skillnaden mellan att beloppsmässigt fastställa underskottet och att konstatera, att behållen inkomst ej föreligger, kan enligt förbundets mening inte vara så stor, som utredningen gör gällande. Även i sistnämnda fall bör taxeringsnämnden exempelvis taga ställning till storleken av ej utnyttjade värdminskningsavdrag. Såsom reservanten Frithiofson påpekar (s. 175), kan den föreslagna metoden ej heller anses så arbetsbesparande, eftersom ett enda års förlust kan bli föremål för taxering vid upprepade tillfällen. Förbundet ifrågasätter därför i likhet med nämnde reservant, om inte praktiska skäl i övervägande grad talar för att förlustavdrag fastställas — efter därom av den skattskyldige gjord hemställan — i samband med taxeringen för det beskattningsår, då förlusten uppkommit. Önskar man göra de nya bestämmelserna omedelbart tillämpliga å förluster, som hänför sig till de sex närmaste åren före den ifrågasatta lagstiftningens ikraftträdande, torde detta kunna åstadkommas genom speciella övergångsbestämmelser. Eventuellt finge den av utredningen föreslagna metoden tillämpas under övergångsåren.

Utredningen berör (s. 86 f.) den speciella frågan *i vad mån rätt till förlustavdrag bör föreligga, då skattskyldig försatts i konkurs eller då han inlett ackordsförhandling utan konkurs jämligt den*

särskilda lagen härom . Den ifrågasätter, om skattskyldig såsom i Norge skulle betagas rätten att tillgodoräkna sig avdrag för förlust, hänförlig till tiden före beslut om konkurs eller ackordsförhandling. Häremot anses tala att skattskyldig genom sådan regel skulle kunna berövas möjlighet utnyttja förlust, som ligger så långt tillbaka i tiden, att den inte berörts av den inträffade betalningsoförmågan och att han själv fått bära förlusten. ”Även om sådana fall i praktiken inte skulle vara så vanliga, skulle en dylik konsekvens av den ifrågasatta regelns utformning vara otillfredsställande”. Bland annat med hänsyn härtill avvisar utredningen den ifrågasatta spärregeln. Det vill synas, som om utredningen i detta sammanhang tagit väl stor hänsyn till den skattskyldige.

Utredningen uppehåller sig särskilt vid *förlustavdragets utnyttjande av annan än den, som haft förlusten (s. 102 ff.)*. Vissa medgivanden härvidlag lämnas. Utredningen har emellertid uppmärksammat risken, att likvidations- eller konkursmässiga aktiebolag eller ekonomiska föreningar börjar gå i handeln och utbjudas till nya aktie- eller andelsägare, som avser att igångsätta eller till företaget överföra vinstbringande verksamhet. En inskränkning av avdragsrätten anses bära komma till stånd på så sätt, att från avdragsrätten uteslutes sådana familje- (finans-) bolag, där inte aktierna i bolaget då avdraget yrkas, — direkt eller indirekt —

helt eller så gott som helt äges av samma personer, som vore ägare till aktierna, när förlusten uppkom, eller av dem, som genom arv eller testamente inträtt i nämnda personers ställe. Uteslutet är väl emellertid inte att även med nämnda undantagsbestämmelse familjebolag — genom att delägare uppträda som bulvaner — kan delta i osund spekulation. Än mindre uteslutet är väl att inte andra bolag samt ekonomiska föreningar kan engagera sig i överlåtelser av aktier eller andelar, som enbart gå ut på realiserandet av ett potentiellt förlustavdrag. Med kännedom om rådande benägenhet att utnyttja alla luckor i skatteförfattningarna synes det bära noga övervägas, om den föreslagna undantagsbestämmelsen är tillfyllest.

Frågan om *utjämning av den statliga inkomstskatten å merinkomst i vissa fall* skall enligt förslaget upptagas och avgöras av prövningsnämnd och är för den skull av mindre intresse å taxeringsnämndsstadiet. Förbundet vill här beröra endast en fråga. Utredningen finner det påkallat med en beloppsspärr för åtnjutande av skattereduktion på grund av skatteutjämning (s. 146). Beloppet anses bära sättas till 50 kronor. För att inte i onödan behöva tillämpa den även av utredningen såsom ganska omständlig betecknade skattereduktionsberäkningen kan det ifrågasättas, om inte beloppet bör höjas åtminstone till 100 kronor.